

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Nieuwe maatregelen afvalbeleid en wijziging inzamelfrequentie restafval en rapport SIR

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met één keer per vier weken huis aan huis legen van de containers voor restafval vanaf 1 januari 2020.
2. Kennis te nemen van de voorgestelde nieuwe maatregelen afvalbeleid. Waarbij goed communiceren met onze inwoners een belangrijke randvoorwaarde is.
3. Kennis te nemen van het rapport van de SIR "Analyse omgekeerd inzamelen".

Aanleiding

Nieuwe maatregelen afvalbeleid

Vorig jaar heeft de gemeenteraad unaniem besloten dat de container voor restafval behouden blijft. De raad heeft het college ook gevraagd om een voorstel te maken om de Wijchense VANG doelstellingen te realiseren (initiatiefvoorstel februari 2018), met als uitgangspunt het behoud van de grijze container voor restafval. De landelijke VANG doelstellingen zijn het restafval verminderen naar 100 kilo restafval (fijn+grof) per inwoner per jaar en 75% scheiding van huishoudelijk afval in 2020. Daarnaast zijn de beleidsuitgangspunten uit het Afvalbeleidsplan 2014-2017 leidend: afvalscheiding aan de bron, hoge service voor gft, plastic+ en oud papier en maatwerk bij hoogbouw.

De afgelopen jaren zijn al diverse maatregelen genomen om het scheiden van restafval te verbeteren. Zie bijlage 1 voor dit overzicht. We zien dat de hoeveelheid restafval de afgelopen jaren fors is gedaald. In 2018 werd er nog 127 kg/inw/jr. restafval in gezameld en het scheidingspercentage was 74%. In 2013 werd er nog 162 kg/inw/jr. restafval ingezameld en was het scheidingspercentage 65%. We zijn aardig op weg om de VANG doelstelling voor 2020 te halen. Het uiteindelijke doel is 30 kg/inw/jr. en 100% scheiding.

Voor onze gemeente verwachten wij dat 45kg/inw/jr. haalbaar zal zijn (Wijchense doelstelling).

Dit kunnen wij niet alleen als gemeente maar ook landelijk moet er meer actie worden ondernomen om bijvoorbeeld de hoeveelheid plastic verpakkingsafval terug te dringen. De sorteeranalyses restafval uit 2018 laten zien dat er nog veel herbruikbare stoffen in zitten (zie bijlage 2). Nog betere afvalscheiding is dus mogelijk.

Het voorstel om de hoeveelheid restafval te verminderen bestaat uit de volgende maatregelen:

1. De inzamelfrequentie van de grijze restafvalcontainer verlagen naar één keer per 4 weken;
2. Verenigingen en scholen faciliteren om hun afval goed te scheiden;

3. Gerichte communicatie voor het goed scheiden en goed aanbieden van het huishoudelijk afval. Waarbij ook nadrukkelijk aandacht zal worden besteed op wat de inwoner bespaard door goed haar afval te scheiden.
4. Participatie door middel van een inwonerspanel met inwoners die hebben aangegeven dat zij mee willen praten over afvalthema's;
5. Maatwerk bij complexen die containers hebben terwijl hiervoor geen ruimte is;
6. Gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal vanaf 2020 onder voorbehoud van voldoende verwerkingscapaciteit bij ARN en besluitvorming over kosten gescheiden inzamelen van deze stroom.

Het voorstel wordt nader toegelicht in bijlage 3. Er komt nog een afzonderlijke nota waarin dit pakket maatregelen nader (financieel) wordt uitgewerkt.

Wijziging inzamelfrequentie restafval

Dar stelt nu het inzamelplan en de dienstverleningsovereenkomst voor 2020 op. Daarom moet nu al een besluit worden genomen over de inzamelfrequentie van de grijze restafvalcontainer

Oud papier inzameling

Oktober 2018 bent u geïnformeerd over het tekort aan chauffeurs bij Dar en de gevolgen voor de inzameling van oud papier met verenigingen. Dit is een structureel probleem en heeft gevolgen voor alle Dar gemeenten. Bestuurlijk zijn er afspraken gemaakt over het aantal chauffeurs waarop iedere gemeente recht heeft. De chauffeurs zijn toebedeeld naar ratio van het aantal routes per gemeente waar in 2018 met verenigingen oud papier werd ingezameld. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over de onderlinge verdeling van de meerkosten van de inzameling voor de komende drie jaar (met een lineaire afbouw 90%-60-30%). De inzamelkosten nemen toe omdat overdag inzamelen met achterladers met twee beladers van Dar duurder is dan de inzameling met verenigingen. We zijn in gesprek met de verenigingen over welke vergoeding men vanaf 2020 gaat ontvangen.

Vanaf 2020 ziet de inzameling van oud papier er zo uit: 16 routes samen met verenigingen en 7 routes in de dag periode door Dar. Om de stijging van de inzamelkosten voor onze gemeente te beperken worden er 4 routes met zijladers gereden.

Dit geeft de mogelijkheid om met minder beladers te werken en zo kosten te besparen. Nadeel is dat inwoners dan geen papier los bij mogen plaatsen. Ook lopen we het risico dat er meer papier bij het restafval komt. Vandaar dat we deze maatregel niet in voeren. Dit bekent wel dat de inzamelkosten voor oud papier hierdoor nog meer gaan stijgen.

Bij het uitzetten van de papiercontainers (september 2017) en bij de wisselronde vorig jaar mei mochten inwoners de container weigeren. Ongeveer 600 adressen hebben de container geweigerd vanwege bijvoorbeeld ruimtegebrek. Dit speelt vooral bij de gestapelde woningen in Diepvoorde en Hoogmeer.

GFT

Geen andere wijzigingen in de afvalinzameling in 2020. Begin van dit jaar is er door de raad de vraag gesteld om in de winterperiode gft maar 1x per 4 weken in te zamelen. Dit gaan we niet doen. Door minder service te verlenen op de inzameling van gft bestaat het risico dat inwoner hun gft weer bij restafval gaan gooien.

Plastic +

De gemeente Nijmegen wil 50 cent gaan vragen voor een rol zakken voor plastic+. Hoewel wij het met Nijmegen eens zijn dat er teveel plastic+ zakken gebruikt worden voor andere doelen en dit dus geld kost hebben wij dit plan niet. Wij denken dat het risico op meer plastic+ in het restafval te groot is.

Rapport SIR analyse

Op verzoek van de raad heeft het college laten onderzoeken welke bezwaren er bij onze inwoners zijn m.b.t. omgekeerd inzamelen. Dit onderzoek is door SIR communicatie management uitgevoerd (bijlage 4). Er waren drie soorten bezwaren: mensen waren het niet eens met het proces, de keuze voor omgekeerd inzamelen of waren het niet eens met de locatie waar de ondergrondse container zou komen. Er was te weinig gedaan om draagvlak te creëren, er was te weinig oog voor de weerstand die ontstond en men vond dat er meer participatie nodig was bij dit soort ingrijpende keuzes.

Eerdere besluiten

<i>Datum</i>	<i>Korte omschrijving eerder genomen besluit</i>
22-02-2018	Initiatiefvoorstel Beleid m.b.t. behalen landelijke afvaldoelstellingen (Raadsbesluit 18 2 13777): <ol style="list-style-type: none"> 1. De huidige voorbereidingen voor de invoering van deze wijze van omgekeerd inzamelen z.s.m. stop te zetten en de restafval klikeo te behouden. 2. Het college verzoeken om met een voorstel te komen dat gericht is op het realiseren van de Wijchense VANG doelstellingen en dus een verdere vermindering van de hoeveelheid restafval. 3. Het college verzoeken te onderzoeken welke bezwaren er bij onze inwoners zijn m.b.t. omgekeerd inzamelen. 4. Het college verzoeken om met een voorstel te komen gericht op draagvlak en een positieve motivatie van onze inwoners. 7. Het college verzoeken om financieel inzicht te geven aan de raad m.b.t. het effect op de afvalstoffenheffing bij invoering van het nieuwe voorstel.
14-07-2014	Afvalbeleidsplan 2014-2017 (14RZ016)
10-10-2018	Memo gemeenteraad m.b.t. inzameling oud papier en karton in 2019

Gewenst resultaat

Het halen van de VANG doelstelling 2020: 100kg restafval per inwoner en een scheidingspercentage van 75%.

De Dar weet welke uitgangspunten gelden voor de DVO en inzamelplan voor 2020 zodat zij de juiste tarieven kunnen toepassen en de uitvoering goed kunnen plannen.

De gemeente weet wat de kosten zijn en de tarieven voor de afvalstoffenheffing vastgesteld kunnen worden.

Argumenten

1.1. De hoeveelheid restafval is afgenomen.

In 2013 heeft de gemeente Wijchen het Diftar systeem ingevoerd. Sinds de invoering zijn inwoners hun afval beter gaan scheiden is het aantal ledigingen van restafvalcontainers gedaald van ca. 210.000 in 2013 naar ca. 146.000 ledigingen in 2018. De huidige inzamelfrequentie van één keer per twee weken (26 keer per jaar) is gebaseerd op de oorspronkelijke uitgangspunten. Gemiddeld wordt 33% van de containers ieder twee weken aangeboden. Bij een inzamelfrequentie van één keer per vier weken (13 keer per jaar) ligt dat nog steeds ruim boven het gemiddelde. Ruim 75% van alle adressen die

een restafvalcontainer hebben zetten hun container nu al minder dan 14 keer per jaar aan de straat. Daardoor blijft de service bij een lagere inzamelrequentie goed.

1.2 Het levert een financiële besparing op de inzamelkosten voor restafval.

Dar verwacht dat deze maatregel een financiële besparing oplevert van ongeveer 30%. De besparing is geen 50% omdat de inzamelroutes moeten worden aangepast en omdat per route meer containers worden aangeboden.

Het levert een besparing op van 60k maar deze staan los van de reguliere kostenuitzettingen, we verwachten daarom toch een forse toename van de inzamelkosten in 2020.

1.3 Het voorkomt onnodige transportbewegingen.

Door restafval minder vaak op te halen rijden de inzamelwagens efficiënter en effectiever. Dit heeft een positief effect voor het milieu.

1.4. Er is draagvlak voor onder inwoners.

Eén keer in de vier weken inzamelen is door inwoners zelf als oplossing aangedragen bij hun reacties n.a.v. omgekeerd inzamelen. Ook is er via een korte vragenlijst gepeild wat inwoners van deze maatregel vinden. Ruim twee derde van de respondenten vindt het een goed idee. Daarnaast maakt 10% van de respondenten gebruik van de ondergrondse container of heeft geen mening.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Voor huishoudens met een kleine container is één keer per vier weken inzamelen te weinig.

Ongeveer 4.100 huishoudens bieden hun restafval in een kleine 140 liter container aan. Eén keer per vier weken inzamelen kan voor hen te weinig zijn. Wij achten dit risico gering omdat ook bij hen de gemiddelde aanbiedfrequentie ongeveer één keer per acht weken is. En ruim 83% van deze adressen de container nu minder dan 14 keer per jaar aanbiedt. We gaan deze huishoudens aanbieden om gratis eenmalig de container om te ruilen voor een 240 liter container.

Financiële gevolgen

- Met het 1 x per 4 weken inzamelen van restafval besparen we ongeveer 60k. Met deze maatregel kunnen we dus een deel van de verwachte kosten uitzetting voor inzameling restafval opvangen.
- De kosten van voor de inzameling van oud papier gaan fors toenemen.
- De kosten voor de extra communicatie worden meegenomen in de afvalstoffenheffing
- De kosten voor een eenmalige gratis omwisseling van de 140 liter restcontainer naar 240 liter restcontainer worden meegenomen in de afvalstoffenheffing.
- Per saldo verwachten we meer kosten dus een stijging van de afvalstoffenheffing

Communicatie

- Bewoners en bedrijven die gebruik maken van de container voor restafval worden geïnformeerd over de wijziging in inzameling.

Uitvoering of Vervolgstappen

Openbaar

Zaaknummer: 32904

- Aanpassing afvalstoffenverordening en uitvoeringsbesluit;
- Meenemen bij vaststellen tarieven afvalstoffenheffing
- Opstellen nota met uitwerking voorgenomen nieuwe maatregelen en de financiële gevolgen van deze uitwerking

Advies

- Financieel consulent.